

ECHA-20-B-02-ET

Unikaalne koostise tähis (UFI) ja toote märgistus

Oluline teave ettevõtetele, kes viivad EMPs¹ turule ohtlikke segusid

Alates 2021. aastast nõutakse teatud tootemärgistustel uut elementi – 16-kohalist koodi, mida nimetatakse unikaalseks koostise tähiseks (*unique formula identifier*, UFI). 2025. aastaks on UFI kohustuslik kõikide toodete märgistusel, mis on klassifitseeritud tervisele ohtlikuks või füüsikalist ohtu põhjustavaks. Selliseid tooteid turule viivad importijad ja allkasutajad peavad esitama mürgistusteabekeskustele kasutamiseks oma toodete kohta spetsiifilise teabe, sealhulgas UFI. ECHA mürgistusteabekeskuste veebilehel on vahendid ja abimaterjalid UFI loomiseks.

¹ Euroopa Majanduspiirkonda (EMP) kuuluvad Euroopa Liidu liikmesriigid ning Norra, Island ja Liechtenstein.

MIS ON UFI?

Unikaalne koostise tähis (tuntud ka lühendina UFI) on kood, mille peate edaspidi lisama ohtlikku segu sisaldavate toodete märgistusele.

Lisaks UFI-le peate oma segu ja seonduvate toodete kohta esitama mürgistusteabekeskustele kasutamiseks muu teabe, näiteks koostis, tootenimi, tootekategooria ning värvi, pakendi ja toksilise andmed. UFI eesmärk on seostada teie esitatud teave selgelt tootega, mida turule viite.

UFI antakse tingimusel, et kõigil toodetel, mille märgistusel on sama UFI ja millest ka teavitatakse sama UFI all, on identne segu koostis.

KUIDAS UFI-T KASUTATAKSE?

UFI-t ja muud teie esitatud teavet kasutavad peamiselt mürgistusteabekeskused hädaabikõnede reageerimisel. Näiteks kui helistaja loeb mürgistusteabekeskuse spetsialistile toote märgistuselt lisaks kaubanduslikule nimetusele ette UFI, saab selle alusel täpselt kindlaks teha juhtumiga seotud toote.

MIDA ON VAJA UFI LOOMISEKS?

Selleks et luua oma segule UFI, vajate oma ettevõtte käibemaksukohustuslase numbrit (või teatud juhtudel ettevõtte koodi) ja segu koostise numbrit. Kui sisestate need kaks numbrit ECHA veebipõhisesse UFI loomise rakendusse, genereeritakse teile UFI-kood. Käibemaksukohustuslase number on oluline selleks, et UFI oleks kordumatu ja et eri ettevõtete loodud UFI-d ei kattuks.

Tõenäoliselt teie ettevõtte juba tähistab koostisi ettevõttesiseste koodidega. Kui need koodid koosnevad vaid numbritest – 0-st kuni 268 435 255-ni –, saate need sisestada UFI loomise rakendusse. Muul juhul, näiteks kui kood sisaldab lisaks numbritele ka tähti või muid tähemärke, peate esmalt määrama oma segudele nõutavas vormingus uued koostise numbrid. Kui teie segudel on erinevad koostised, on äärmiselt oluline, et te

ei kasutaks sama koostise numbrit uuesti sama käibemaksukohustuslase numbriga.

UFI loomise rakendus ja kasutusjuhend on ECHA mürgistusteabekeskuste veebilehel 23 ELi keeles. Suure tootevalikuga ettevõtetel on soovitatav töötada ettevõtte IT-süsteemi jaoks välja eraldi rakendus, et võimaldada mitme UFI loomist. Selleks tutvuge UFI arendaja juhendiga.

KAS UFI HOIAB ÄRITEABE KONFIDENTSIAALSENA?

UFI tagab teie konfidentsiaalse äriteabe tervikluse. Näiteks ei saa UFI alusel tuvastada teie segu täielikku koostist. Ainult mürgistusteabekeskused teavad, milline segu koostis esitatud UFI-le vastab. Sel viisil kaitseb UFI teie konfidentsiaalset äriteavet.

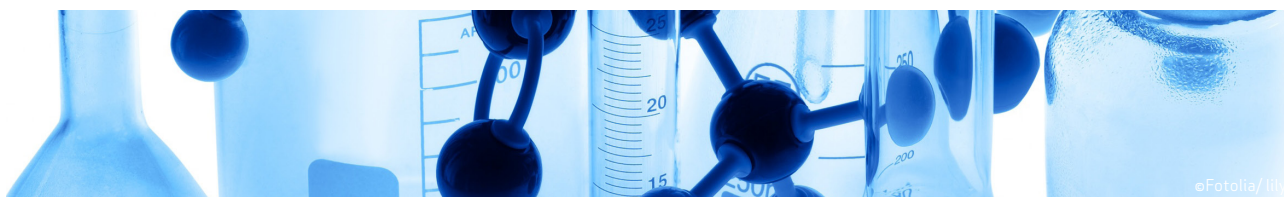
KUIDAS KASUTATAKSE UFI-T SEGU KOOSTISESSE KUULUVA SEGU TARNEAHELAS?

Sageli koosneb turule viidav segu omakorda segudest, teisisõnu on see valmistatud kahe või enama segu segamisel segutootjate spetsifikatsioonide järgi. Et UFI-st ei saa välja lugeda konfidentsiaalset teavet segu koostise kohta, on seda võimalik tarneahelas turvaliselt kasutada. Saate UFI-t küsida tarneahelas ülalpool asuvalt tarnijalt või edastada oma UFI tarneahelas allpool asuvale segu tootjale, selle asemel et avaldada täielik koostis. Enne UFI avaldamist tarneahelas peab see aga olema esitatud mürgistusteabekeskustele.

MILLAL ON VAJA UUT UFI-KOODI?

Kuni segu koostis ei muutu, võite kasutada sama UFI-koodi, isegi kui toodet muul viisil muudate (näiteks uus pakend või uus kaubanduslik nimetus).

Uue UFI genereerimine ning selle märgistusele trükkimine või lisamine on nõutav üksnes juhul, kui muudate segu koostist, näiteks lisate, eemaldate või asendate teatud koostisaine, või kui koostisainete kontsentratsioonid muutuvad lubatust suuremal

määral. Veenduge, et teil on põhjalik ülevaade segu koostise muudatustest, ning vajadusel looge uus UFI, teatage sellest mürgistusteabekeskustele ja varustage tooted uue märgistusega.

KAS ÜHTE UFI-T SAAB KASUTADA MITME TOOTE JAKS VÕI MITUT UFI-T ÜHE TOOTE JAKS?

Kui segu koostis on sama, võite vastavate toodete märgistusel kõikides EMP riikides kasutada sama UFI-t. Isegi kui turustate konkreetsetes riigis selliseid tooteid erinevate tootenimedega all, võite toodete märgistustel kasutada sama UFI-t. Andmehalduseks või kaubanduslikel põhjustel võite samale segule määrata enam kui ühe UFI. Sel juhul on igal tootel oma UFI, isegi kui need sisaldavad sama segu.

Ükskõik millise variandi valite, peate teatama iga turupiirkonna mürgistusteabekeskusele õige UFI, et hädaabiteenistustel oleks võimalik toode üheselt kindlaks teha.

KAS UFI-T SAAB KASUTADA MIS TAHES SEGUDEL?

Kasulik võib olla genereerida UFI ka segule, mis ei ole klassifitseeritud tervisele ohtlikuks või füüsikalist ohtu põhjustavaks, või segudele, mis on klassifitseeritud ainuüksi keskkonnale ohtlikuks.

UFI vabatahtlik lisamine selliseid segusid sisaldavate lõpptoodete märgistusele on abiks mürgistusteabekeskustele, sest nii saavad nad kasulikke teavet toote kohta – olenemata sellest, kas see on klassifitseeritud ohtlikuks – ning anda abivajajatele paremat nõu.

UFI-t saab kasutada ka konfidentsiaalse äriteabe kaitsmiseks klassifitseerimata segude teabe edastamisel tarneahelas. UFI lisamine märgistusele on sellistel juhtudel vabatahtlik, kuid see tuleb esitada mürgistusteabekeskustele, et nad saaksid seostada segu koostisesse kuuluva segu asjaomase teabega.

KAS KÕIKIDE TOODETE MÄRGISTUSED PEAVAD SISALDAMA UFI-T?

UFI peab olema trükitud või lisatud kõikide ohtlike segusid sisaldavate toodete märgistusele. UFI tohib märkida ka toode pakendile, kui see on muude märgistuselementide lähedal. Kui segu ei ole pakendatud, tuleb UFI lisada ohutuskaardi punkti 1.1.

©iStock.com/Wavebreak Media LTD

NB! Tööstusettevõtetes kasutatavatel segudel võib UFI lisada ka ohutuskaardi punkti 1.1.

MIS EESKIRJU TULEB JÄRGIDA UFI LISAMISEL MÄRGISTUSELE?

Akronüüm „UFI“ (kõikides ELi keeltes ja tähestikes sama, st jäetakse tõlkimata) peab olema suurtähtedes ning sellele peab järgnema koolon ja 16-kohaline tähtnumbriline kood. Kood on jagatud neljaks sidekriipsuga eraldatud segmendiks. Näide

UFI: N1QV-R02N-J00M-WQD5

Ehkki kirjatüübi- ja suuruse kohta ei ole kehtestatud konkreetseid eeskirju, peab UFI toote märgistusel olema selgelt nähtav ja loetav. Et märgistused erinevad suuruselt ja ruumi võtab ka muu kohustuslik teave, peab UFI olema paigutatud nii, et seda on lihtne üles leida (nt vötkoodi või ohupiktogrammide juurde). Seetõttu tuleb märgistusele UFI trükkimisel või lisamisel leida kõige tõhusama viisi, et hõlbustada selle teatamist mürgistusteabekeskustele.

MIS AJAKS PEAB UFI MÄRGISTUSEL OLEMA?

Mis tahes juhul peab UFI lisamine toote märgistusele langema ajaliselt kokku ühtlustatud teabe esitamise ja UFI lisamisega. UFI lisamist toote märgistusele ei soovitata, kui see puudub kehtivast teatest asjassepuutuvale liikmesriigile. Kriisiolukorras ei aita UFI teabe puudumine sellisel juhul mürgistusteabekeskusi.

Turule viimata segude korral kehtib kohustus esitada ühtlustatud teave ja lisada märgistusele UFI alates järgmistest kuupäevadest:

- 1. jaanuar 2021 (tarbija- või kutseline kasutus)
- 1. jaanuar 2024 (tööstuskasutus)

NB! Kui teie tööstuskasutuse segu koostist muudetakse tarneahelas allpool ja sellest saab tarbekauba osa, peate järgima kõige varasemat tarbija- või kutselisele kasutusele kohaldatavat kuupäeva.

Kui teil on olemasolevaid segusid, millest on juba teatatud riiklikul tasandil vastavalt asjaomasel liikmesriigis kehtivatele eeskirjadele, saate kasutada üleminekuperioodi, mis lõpeb 1. jaanuaril 2025. Kui te aga sellist segu muudate, peate täitma ühtlustatud teabe kohustused enne, kui viite

Näide toote märgistusest, millel on selgelt esitatud UFI-kood.

muudetud segu turule. Pärast üleminekuperioodi lõppu peab nagunii kõikidel segudel, mis on klassifitseeritud tervisele ohtlikuks või füüsilist ohtu põhjustavaks, olema märgistusel UFI-kood.

Teabedokumendid ja abimaterjal:

<https://poisoncentres.echa.europa.eu/et/support>

Külastage meie UFI veebilehte:

<https://poisoncentres.echa.europa.eu/et/ufi-generator>

Riiklikud kasutajatoed:

<https://echa.europa.eu/et/support/helpdesks>